

Gotovina će se žaliti na presudu

Author: [Rachel Irwin](#)

Obrana kaže da je presuda u ovom slučaju postavila toliko visoke standarde da zakonito ratovanje čini nemogućim.

Piše: Rachel Irwin iz Haga (TU br. 693, 20. maja 2011.)

Advokati bivšeg hrvatskog generala Ante Gotovine najavili su u ovosedmičnom pismenom podnesku da će od žalbenih sudija Haškog tribunala zatražiti da povuku osuđujuću presudu po svim tačkama optužnice.

Gotovina je 15. aprila osuđen zbog toga što je 1995. godine, za vreme Operacije Oluja, naredio nezakonite i neselektivne napade na srpske civile. Proglašen je odgovornim i za deportaciju najmanje 20,000 srpskih civila iz hrvatske regije Krajina, kao i za ubijanje, progon i okrutno postupanje prema njima. Osim toga, osuđen je i po tačkama koje se odnose na pljačku i bezobzirno razaranje.

Optužnica protiv njega imala je devet tačaka, a jedina po kojoj je oslobođen je ona za prisilno razmeštanje stanovništva. Osuđen je na 24 godine zatvora, s tim da mu je u kaznu uračunato i vreme koje je već proveo u pritvoru.

Optužnica se ticala isključivo perioda uoči i nakon Operacije Oluja – ofanzive koju su hrvatske snage pokrenule 4. avgusta 1995. kako bi ponovo zauzele područje Krajine, koje su do tada kontrolisali Srbi.

„Ova žalba ima daleko veći značaj od samog slučaja generala Gotovine“, saopštili su njegovi advokati u svojoj pismenoj najavi od 16. maja.

„Presuda je nerazuman i nerealističan presedan koji potkopava kredibilitet i značaj humanitarnog prava“, pišu oni. „Ona postavlja toliko visoke standarde da zakonito ratovanje za vojne komandante čini nemogućim.“

Oni tvrde kako presuda „počiva na zaključku da svi artiljerijski projektili koji su pali dalje od 200 metara od konkretnih ‘vojnih ciljeva’ moraju biti smatrani nezakonitima.

„Ne postoje dokazi koji bi podržali ovaj zaključak. Štaviše, o tom zaključku na suđenju nije vođen spor, niti ga je tužilaštvo uopšte iznelo. Tu činjenično neosnovanu teoriju sudsko veće je usvojilo tek nakon što je postupak okončan.“

Pomenuti zaključak koji se tiče projektila predstavlja, po advokatima, „neophodnu osnovu za svaki aspekt osude“ i počiva „na pretpostavci da su svi projektili koji su pali izvan kruga od 200 metara biru usmereni na civilna područja.

„Stoga je teret dokaza prebačen sa tužioca na Gotovinu, koji je trebalo da dokaže da su na tim konkretnim područjima postojali vojni ciljevi.“

Advokati potom ukazuju na to da su sudije „zaključile da je najveći broj od 5% projektila za koje se pretpostavlja da su nezakonito pali na ‘prazna polja’, koja su uprkos tome okarakterisana kao ‘civilna područja’.

„Osim toga, sudsko veće nije zaključilo da je i jedan jedini civil bio ubijen, ranjen ili prisilno raseljen usled slučajeva nezakonitog granatiranja.“

Što se tiče osude za deportaciju, obrana primećuje da su sudije „odbacile pouzdane dokaze o tome da su naredbe o evakuaciji [Republike Srpske Krajine] i propagandom izazvani strah od hrvatske vojne pobjede bili uzroci odlaska srpskih civila“.

Sudije su umesto toga zaključile da je „primarni i direktni uzrok“ za „odlazak 20,000 srpskih civila predstavljalo 1-5% artiljerijskih projektila, od kojih je većina pala na prazna polja“, nastavila je obrana.

„Štaviše, sudsko veće nije navelo nikakav dokaz da je i jedan jedini srpski civil pobegao baš zbog tih artiljerijskih projektila, a ne zbog ukupnog efekta zakonitih borbenih operacija.“

Branioci su odbacili i zaključak sudija o tome da je postojao zajednički zločinački poduhvat čija je svrha bila činjenje zločina, te da je Gotovina sudelovao u tom poduhvatu.

Oni kažu da je veće izvelo „nerazumne zaključke“ o sastanku koji je 31. jula 1995. održan o predstojećoj vojnoj operaciji, a kojem su prisustvovali Gotovina i ostali visoki zvaničnici.

Prilikom čitanja presude, sudije su 15. aprila u sudnici citirale ono što je na tom sastanku rekao Gotovina.

Gotovinina odbrana planira da optužnicu pobija po sedam različitih osnova – kaže se u obaveštenju koje je podnela ove sedmice.

Advokati jednog od Gotovinih saoptuženika, bivšeg komandanta specijalne policije Mladena Markača, takođe su ove sedmice dostavili obaveštenje da će se žaliti. Poput Gotovine, Markač je osuđen po osam od devet tačaka zajedničke optužnice. Kažnjen je sa 18 godina zatvora, u šta će mu biti uračunato i vreme koje je već proveo u pritvoru.

Treći optuženik, bivši komandant kninskog garnizona Ivan Čermak, oslobođen je svih optužbi.

Tužilaštvo je nagovestilo da se neće žaliti ni na jednu od presuda koje su izrečene okrivljenima.

„Tužilaštvo je zauzelo stanovište da presuda ne sadrži činjenične ili pravne pogreške u vezi sa Gotovinom ili Markačem i da kazne koje su njima izrečene adekvatno odražavaju razmere samih zločina i njihovu individualnu krivicu“, kazao je na konferenciji za štampu održanoj 18. maja Frederik Svinen (Frederick Swinnen), specijalni savetnik tužioca.

„Imajući u vidu visoki standard ocenjivanja koji će biti primenjen povodom svake žalbe tužilaštva na zaključke sudskog veća na temelju kojih je Čermak oslobođen, tužilaštvo je zaključilo da ne postoji dovoljna verovatnoća za uspeh žalbenog postupka koja bi opravdala pokretanje tog postupka povodom Čermaka.“

Rachel Irwin izveštava za IWPR iz Haga.

Location: Balkans

Topic: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

---

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/gotovina-%C4%87e-se-%C5%BEaliti-na-presudu>